

Argentīnas Ozoli

Jaunākā paaudze ar Ziemassvētku vecīti runā spāniski

VALDA ILZENA FOTO

Ilgvars un Andris Ozoli teic, ka ir tipiski Argentīnas vidusšķiras pārstāvji.

DAČE KOKAREVIČA

Argentīnas latviešu Augšāmcelšanās draudzes priekšnieks Ilgvars Ozols viesošanās reizē Latvijā saņēma viņam jau pirms pusgada piešķirto Triju Zvaigžņu ordeni, bet dēls Andris ir gandarīts par veiksmīgajām sarunām ar Rīgas Tehnisko universitāti (RTU) par sadarbību kaulu protēžu ražošanā.

Meklē goda konsulu

Pēc Latvijas Ārlietu ministrijas ziņām, Argentīnā dzīvo 450 latvieši. Kad Ozolu ģimenei jautāju, kuru politisko spēku viņi atbalstīja beidzamajās Saeimas vēlēšanās, Ilgvars atteic – diemžēl mums pašreiz Argentīnā nav Latvijas goda konsula, tāpēc vēlēšanās nevarējam piedalīties.

Latvijas Ārlietu ministrijā Ozoli lūgti ieteikt kādu kandidātu goda konsula amatam, un viņi uzskata, ka ar šiem pienākumiem labi tiktu galā Argentīnas armijas pulkvedis Māris Dēliņš, ja vien pats piekritīs. Jo goda konsuls ir amats, kurš prasa laika un paša naudas ieguldījumus, turklāt jārisina arī piņķerīgas lietas. Pašlaik Argentīnas cietumos atrodas ap 20 Latvijas iedzīvotāju, kuri uz robežas piekerti narkotiku kontrabandā, un arī viņu turpmāko likteņu šķetināšanā goda konsulam būtu jāpiedalās – jāpalīdz ar tulkošanu saziņā ar varas

iestādēm, jāpalīdz noligt advokātu.

"Mūsu draudzes nams atrodas Urlingamā – tas ir apmēram 20 kilometru no galvaspilsētas Buenosairesas. Galvenais tagad ir spēt šo namu paturēt, jo tā ir galvenā latviešu pulcēšanās vieta," stāsta Ilgvars Ozols. Draudzes atbalstītāji un dziedotāji noveco, viņu skaits rūk. Tādi pasākumi kā 18. novembra svinības, kā arī dievkalpojumi notiek divās valodās – latviešu un spāņu, bet Ziemassvētkos pati jaunākā paaudze ar Ziemassvētku vecīti sarunājas tikai spāniski.

Savs bizness

Ilgvars Ozols Argentīnā ieradās jau 1949. gadā. Tā toreiz bija pirmā valsts, kas no Vācijas "dīpišu" jeb pārvietoto personu nometnēm uzņēma veselās ģimenes. Savulaik sācis nelielu biznesu – darbnīcā no plastikas plēves detaļām izgatavojis lietusmēteļus, aizkarus, makus – un radies tik daudz darba, ka "dienu un nakti strādājām ar sešām mašīnām un tā pamazām tikām uz augšu".

Ilgvars atceras, ka daudzi no Argentīnā iecelojušajiem latviešiem piecdesmito gadu beigās aizbrauca uz ASV un Kanādu kā uz piemērotāka klimata un arī lielāku iespēju zemēm. Ozolu ģimenei darbnīca deva diezgan labu iztiku, tāpēc viņi palika Argentīnā. Tagad Ozols seniors saka – būtu vajadzējis gan

doties uz citurieni. Viņa brālis Visvaldis kā ASV pensionārs esot tik pārticis, ka var braukt uz Latviju ik gadu, un dāvinājis vērtīgus priekšmetus gan brīvdabas, gan Saules muzejam.

Lielajā krīzē, ko Argentīna piedzīvoja 2002. gadā, daudzi, tos kait latvieši, zaudējuši savus ietaupījumus bankās.

Andris Ozols ir fiziķis, strādā Buenosairesas universitātē, specializējies jaunu biomateriālu izstrādē un ražošanā. Profesors pēc sarunām ar RTU cer uz veiksmīgu sadarbību un uzsver, ka šos jaunus sintētiskos kaulu aizstājējmateriālus, gūžu un ceļgalu kaulu protēžu materiālus un zobu implantus būtu izdevīgāk izgatavot nevis Argentīnā, bet šeit, Latvijā, jo te piemērotas iekārtas jau ir. "Man izdevīgāk atbraukt te uz mēnesi, tad strādāt dienu un nakti un saražoto aizvest uz mājām. Kā jau medicīniskām precēm, sarežģītākais šajā procesā būs atļauju kārtošana."

Akadēmisko karjeru izvēlējušies vairāki Buenosairesas latvieši – Andrim ir kolēģi, kuri māca medicīnu un ekonomiku. Ir arī arhitekti.

Nodokļi spiež

Salīdzinot dzīves līmeni Argentīnā un Latvijā, Andris teic, ka cenas ir līdzīgas: "Ēdiens maksā apmēram tikpat, apģērbs arī, bet transports ir dārgāks Latvijā, jo mums Argentīnā ir lētāks

benzīns. Kaut arī mums ir uzlikti augsti nodokļi – no maksas par katru pārdoto litru degvielas valsts saņem 40 procentus. Arī mašīnu pērkot, ir tikpat liela nodokļa likme." Ozoli spriež, ka Latvijas pilsētās redzams, ka iedzīvotāji jūtoties droši par savu īpašumu, jo pirmo stāvu logi nav aizslēgti un aizrestoti, kā parasts Argentīnā.

Ilgvaram ir 84 gadi, viņš saņem pensiju – 250 dolārus mēnesī, taču, tā kā visu mūžu strādājis, tad arī tagad nebauda bezrūpīgu dzīvi, bet palīdz savam otram dēlam ģimenes biznesā. Pats saka – strādā neoficiāli, tāpat kā to dara apmēram trešā daļa argentīniešu. Tad jau arī šajā ziņā situācija līdzīga Latvijas realitātei... Painteresējos, cik liels ir īpašuma nodoklis, un Andris lēš, ka par māju un 200 kvadrātmetru zemi gadā jāmaksā ap 400 dolāriem. Viņa dzīvesbiedre strādā par skolotāju, un Andris savu ģimeni pieskaita pie tipiskas vidusšķiras. Dzīves līmeni raksturojot, profesors teic, ka ģimene, kurā abi strādā un nav uzturamu bērnu, var atļauties drusku iekrāt, paremontēt māju un arī dažkārt atbraukt uz Latviju.

Ozoliem Dobelē ir atgūts dzimtas īpašums – 1940. gadā uzbūvēta māja, taču Ilgvars isi nosaka, ka no 14 000 kilometru attāluma īpašumu pārvaldīt grūti un māsa domājot, ka māju vajadzēs pārdot.